

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน
หน่วยตรวจสอบภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

กฏบัตรการตรวจสอบภายใน ได้จัดทำกฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้ขึ้นตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2566 เพื่อใช้เป็นกรอบอ้างอิงและเป็นแนวทางปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุด และเพื่อให้ผู้บริหารหน่วยรับตรวจและผู้ปฏิบัติงานทุกระดับได้รับทราบค่านิยม วัตถุประสงค์การตรวจสอบภายใน สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ขอบเขตการปฏิบัติงาน กรอบจริยธรรมและมาตรฐานในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของหน่วยตรวจสอบภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม

คำนิยาม

“การตรวจสอบภายใน” หมายถึง กิจกรรมให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษา อย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ ให้ ดี ขึ้น และ จะช่วยให้หน่วยงานของรัฐบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมิน และปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า (๑) ส่วนราชการ (๒) รัฐวิสาหกิจ (๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์การอัยการ (๔) องค์การมหาชน (๕) ทุณฑมนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล (๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

“หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานของรัฐ

“ฝายบริหาร” หมายความว่า
ผู้ทำหน้าที่บริหารซึ่งดำรงตำแหน่งรองจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ
ไม่เกินสามลำดับ

“หน่วยงานตรวจสอบภายใน” หมายความว่า
หน่วยงานที่รับผิดชอบงานตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐ

“หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน” หมายความว่า
ผู้ดำรงตำแหน่งสูงสุดในหน่วยงานตรวจสอบภายใน

“ผู้ตรวจสอบภายใน” หมายความว่า
ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐ
หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ตรวจสอบภายในของหน่วย
งานของรัฐ

“หน่วยรับตรวจ” หมายความว่า
หน่วยงานที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ

- 2 -

“มาตรฐานการตรวจสอบภายใน” หมายถึง
มาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงาน
ของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด
ให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการปฏิบัติงานให้กับ
ผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ
มาตรฐานด้านคุณสมบัติ มาตรฐาน   ด้านการปฏิบัติงาน

“จรรยาบรรณการตรวจสอบภายใน” หมายถึง
กรอบความประพฤติที่ดีงามหรือแนวทาง   ในการปฏิบัติ
และปฏิบัติตนของผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งกำหนดโดยกรมบัญชีกลาง

“กรอบคุณธรรมของหน่วยตรวจสอบภายใน”
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หมายถึง
หลักในการประพฤติปฏิบัติของผู้ตรวจสอบภายใน
ทั้งใน ส่วน ของ การ ปฏิบัติงาน และ การ ปฏิบัติตน
ซึ่งกำหนดตามจรรยาบรรณการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐที่
กรมบัญชีกลาง กำหนด
ในอันที่จะนำมาซึ่งการให้ความเชื่อมั่นและคำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมเป็นอิสระ

และเปี่ยมด้วยคุณภาพซึ่งจะช่วยยกฐานะและศักดิ์ศรีของวิชาชีพตรวจสอบภายในให้ได้รับการยกย่อง และยอมรับจากบุคคลทั่วไป

วัตถุประสงค์

หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้น เพื่อให้บริการแก่ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถานศึกษาในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคามโดยดำเนินกิจกรรมให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม และเป็นอิสระ เพื่อช่วยในการดำเนินงานของส่วนราชการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนด วัตถุประสงค์ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งและส่งเสริมให้ส่วนราชการมีการบริหารจัดการที่ดี โดยการจัดวางระบบควบคุมภายในที่มีความเพียงพอเหมาะสมภายใต้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า และมีกลไกกำกับดูแลที่น่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับแก่สาธารณชนทั่วไป

สายการบังคับบัญชา

1. ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานโดยมีสายบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม

2. การเสนอแผนการตรวจสอบ ให้ผู้อำนวยการตรวจสอบภายใน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม เสนอต่อศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคามเพื่อพิจารณาอนุมัติ

3

การรายงานผลการตรวจสอบให้ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม รายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม

อำนาจหน้าที่

1

กำหนดภารกิจงานตรวจสอบภายในเพื่อสนับสนุนการบริหารและการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของส่วนราชการให้สอดคล้องกับนโยบายของส่วนราชการ

2. ตรวจสอบและให้คำปรึกษาด้านการบริหาร การดำเนินงาน การเงิน การบัญชีและการบริหารพัสดุ และการตรวจสอบติดตาม ประเมินการดำเนินงานตามแผนงาน งาน/โครงการที่มีความสำคัญ ต่อผลสำเร็จของนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์กระทรวง และจังหวัด รวมทั้งโครงการที่ได้รับนโยบายให้กำกับติดตามเป็นกรณีพิเศษ

3

ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานและให้คำปรึกษาเพื่อ พัฒ นา ป ร ับ ป รุง ก า ร บ ริ ห า ร ค วาม เสี ย ง ก า ร ค ว บ คຸ ม และ การ ก ำ ก ำ บ ดุ แล แก่ ผู้ บ ริ ห า ร และ ผู้ ป ฏิ บั ตั ง ก ำ น เพื่อ ส ำ ร ำ ง มຸ ล ค ำ เ พิ ม และ ป รั บ ป รุง ก ำ ร ด ำ เ นิ ง ก ำ น ของ ส ำ น ร ำ ช ก ำ ร ให้ ดี ช ี น

4

ก ำ ร ป ฏิ บั ตั ง ก ำ น อี น ๆ ตามที่ศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคามเห็นสมควรตามแต่กรณี แต่ต้อง ไม่ทำให้ผู้ตรวจสอบภายในขาดความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม หรือมีส่วนได้เสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบ

5. ผู้ตรวจสอบภายในไม่มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย วิธีการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานเกี่ยวกับการควบคุมภายในและการบริหาร ความเสี่ยงของหน่วยรับตรวจโดยผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่ เป็นผู้ประเมินและให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องดังกล่าวเท่านั้น

6.

ประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานในหน้าที่ของ หน่วยรับตรวจ

เสนอแนะการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง

7. สอบทานระบบการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมทั้งข้อกำหนดอื่นของหน่วยงานของรัฐ

8

สอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลการดำเนินงานและการเงินการคลัง

9. รายงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง และการควบคุมภายใน อย่างน้อยปีละ หนึ่งครั้ง ประกอบด้วย

(๑)

ความเสี่ยงที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ

(๒)
ความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารจัดการความเสี่ยง และการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมถึงระบบการร้องเรียน (Whistleblowing) ของหน่วยงานของรัฐ

(๓)
ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอและเหมาะสมของการควบคุมภายในด้านการเงิน และกระบวนการอื่นที่พิจารณาว่ามีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดการทุจริต

(๔) สรุปภาพรวมของการฟ้องร้องต่อหน่วยงานของรัฐ คดีความต่าง ๆ และความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในทางแพ่ง โดยวิเคราะห์สาเหตุที่แท้จริง (Root - cause analysis) และเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหาในระยะยาว

10. ตรวจสอบระบบการดูแลรักษา และความปลอดภัยของทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจให้มีความเหมาะสมกับประเภทของทรัพย์สินนั้น

11. วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัดและคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร

ความรับผิดชอบ

ด้านการตรวจสอบ

1. หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคามมีความรับผิดชอบต่อการกำหนดภารกิจตรวจสอบภายในของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม / 2. หน่วยตรวจสอบกับนโยบายของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
ศึกษาธิการ - 4

2. หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีความรับผิดชอบต่อการรายงานผลการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในเขตจังหวัดมหาสารคาม

3. หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคามรับผิดชอบต่อการประเมินความเพียงพอ เหมาะสม และประสิทธิผลของการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม

ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561

ด้านให้คำปรึกษา

หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีความรับผิดชอบต่อการ ให้ คำ ปรึกษา เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษา ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม ตามที่ผู้รับบริการร้องขอ หรือตามที่หน่วยงานตรวจสอบภายใน สำนักงาน ศึกษา ธิการ จังหวัด มหาสารคาม เป็นผู้เสนอบริการให้แก่ส่วนราชการนั้น ๆ

สิทธิในการเข้าถึงข้อมูล

1 . หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีสิทธิในการเข้าถึงบุคคล ข้อมูล เอกสาร หลักฐาน และทรัพย์สินต่าง ๆ เพื่อการสนับสนุนการตรวจสอบภายใน

2 . หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงาน ศึกษา ธิการ จังหวัด มหาสารคาม มีสิทธิในการขอและได้รับข้อมูลเอกสารหลักฐานที่จำเป็นและเกี่ยวข้อง รว ม ทั้ง ทรัพย์สิน ยาก ร ต่ า ง ๆ รวมทั้งขอด้วยวาและเข้าร่วมประชุมในเรื่องเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงาน ของสำนักงาน ศึกษา ธิการ จังหวัด มหาสารคาม เพื่อสนับสนุนการตรวจสอบภายใน

หน่วยรับตรวจ

ให้หน่วยรับตรวจ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

๑. อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบภายใน

๒. จัดเตรียมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนสมบูรณ์พร้อมที่จะตรวจสอบได้

๓

จัดทำบัญชีและจัดเก็บเอกสารประกอบรายการบัญชีพร้อมที่จะให้ผู้ตรวจสอบภายในตรวจสอบได้

๔.

จัดให้มีระบบการเก็บเอกสารในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมและครบถ้วน

๕. ชี้แจงและตอบข้อซักถามต่างๆ

พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมให้แก่ผู้ตรวจสอบภายใน

๖ . ปฏิบัติตามข้อเท็จจริง
และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในในเรื่องต่างๆ
ที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐสั่งให้ปฏิบัติ

กรณีที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจกระทำการโดยจงใจไม่ปฏิบัติ
หรือละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งให้ผู้ตรวจสอบภายในรายงานหัว
หน้าหน่วยงานของรัฐพิจารณาสั่งการตามควรแก่กรณี

/ความสัมพันธ์...

ความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มตรวจสอบภายในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๑. ประสานแผนการตรวจสอบ และการปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานการพัฒนา
ระบบงานตรวจสอบภายใน กับกลุ่มตรวจสอบภายในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๒. บูรณาการตรวจสอบภายในเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานตรวจสอบภายในของสำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคามในภาพรวม และเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารและการดำเนินงานระดับกรม/
กระทรวง

กลุ่มงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม

๑. ประสานการดำเนินงานเพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพ และบรรลุ
เป้าหมาย ตามแผนการตรวจสอบ

๒. ตรวจสอบและให้คำปรึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมาย

ส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่จังหวัด
มหาสารคาม

๑. ประสานการดำเนินงานเพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพ และบรรลุ
เป้าหมาย ตามแผนการตรวจสอบ

๒. ตรวจสอบและให้คำปรึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมาย

หน่วยงานภายนอก

ประสานงานกับกรมบัญชีกลาง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สถานศึกษาเอกชน สำนักงาน
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจังหวัดมหาสารคาม และหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐ
และเอกชน เพื่อให้การตรวจสอบภายใน และการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงมีประสิทธิภาพ
ประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนราชการ

กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

เห็นชอบโดย

(นายสมพร แป้ไธสง)

ศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม